

TEKSTILINDUSTRIEN

PÅ HANDLINGSPLANEN OM AT NÅ FNs VERDENSMÅL

30. oktober 2020

TEKSTILREVOLUTIONEN

Tekstilpolitisk tænketank

INDHOLD

1. UDDANNELSE	5
1.1 TVÆRFAGLIG UNDERVISNING OM TEKSTILINDUSTRIEN	6
1.1.1 CASE - UNDERVISNINGSMATERIALE FOR DEN DANSKE SKOLE	6
1.1.2 CASE - UNDERVISNINGSSPIL FOR EFTERSKOLER	6
1.2 TEKSTILHÅNDVÆRK OG REPARATION PÅ LÆREPLANEN	7
1.3 STYRKE UNDERVISNINGEN OM BÆREDYGTIG PRODUKTION FOR DESIGNSTUDERENDE	7
1.4 FORSKNINGSINSTITUTION INDEN FOR TEKSTIL	8
2. FORSKNING OG INNOVATION	9
2.1 MIDLER TIL OPLYSNING AF EKSISTERENDE VIRKSOMHEDER	10
2.1A CASE - OPKVALIFICERE VIRKSOMHEDER, POLITIKERE OG FORBRUGERE	10
2.2 MMCF INNOVATIONER (MAN MADE CELLULOSE FIBRES)	11
2.3 MIDLER TIL INITIATIVER FOR SOCIAL INNOVATION I TEKSTILBRANCHEN	12
2.4 AFKLARE MULIGHEDER FOR CIRKULÆRE SYMBIOSER	12
2.5 FORSKNING I GENANVENDELSE AF AFLAGTE TEKSTILER	13
2.6 PRODUKTION AF FIBRE I DANMARK	14
3. LOVGIVNING	16
3.1 MIKROPLASTIK FILTER I VASKEMASKINER OG TØRRETUMBLERE	17
3.2 AFGIFTER PÅ TEKSTILER IMPORTERET MED FLY	17
3.3 INDFØR EN COST-PER-USE PRIS TEKSTILER	18
3.4 OPLYSNING OM KVALITETSSPECIFIKATIONER	19
3.5 BILLIGERE REPARATIONER	19
4. UDVIDET PRODUCENTANSVAR	21
4.1 ANSVAR FOR LEVERANDØRKÆDEN	22
4.2 MERE GENNEMSIGTIGHED I LEVERANDØRKÆDERNE	23
4.3 PRODUCENTERNES ANSVAR	23
4.4 NATIONAL KEMIKALIESKAT FOR TØJ OG TEKSTILER	25
4.5 ANGIVELSE AF EFTERBEHANDLINGER	25
OM TÆNKETANKEN TEKSTILREVOLUTIONEN	28
KILDER	29

INTRODUKTION

Tekstilindustrien har en enorm berøringsflade til den globale økonomi og millioner af producenter og forbrugere verden rundt. I dag står produktion og forbrug af tøj og tekstiler for verdens fjerde største - og værste - miljøpåvirkning på grund af råmateriale og vand, som den andenstørste for brug af landområde og den femtestørste for udslip af klimagasser¹. Industriens samfunds- og klimapåvirkning berører verdens ressourceforbrug, landbrug, klimaændringer og forurening samt de globale arbejdsforhold, og adresseres derfor igennem alle FN's 17 Verdensmål.

Der er brug for et at der sættes et eksempel for hvordan der på nationalt plan skal arbejdes med den bæredygtige omstilling i mode- og tekstilbranchen gennem FNs Verdensmål. I dette brev, kommer vi, Tænk tanken Tekstilrevolutionen, med forslag til hvordan den danske regering skal sætte bæredygtig produktion og forbrug af tekstiler på Handlingsplanen. Vores forslag fokuserer på at opkvalificere forbrugere, virksomheder og tekstilfaglige, gennem uddannelsessystemet, forskning og innovation, statslig lovgivning og et større ansvar hos producenter og virksomheder.

FORSLAG TIL REGERINGENS HANDLINGSPLAN

1. UDDANNELSE

Bæredygtighed skal fremmes gennem uddannelse. At "oplyse forbrugerne" er anset som én af de vigtigste faktorer for at opnå FNs verdensmål 12 om ansvarligt forbrug og produktion, herunder af beklædning og andre tekstiler. Vi mener at der skal fokuseres på at oplyse børn og unge - vores fremtid - i hvordan de skal træffe bæredygtige valg. I velfærdssamfundet Danmark har vi et uddannelsessystem af høj kvalitet der sikrer folkets almene vidensgrundlag, og der er et stort potentiale i at løfte folkets viden om bæredygtigt forbrug og produktion af tekstiler gennem grundskolen, ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser.

1.1 TVÆRFAGLIG UNDERVISNING OM TEKSTILINDUSTRIEN

Det danske uddannelsessystem skal adressere bæredygtighed ved at inkorporere UNESCO's Education for Sustainable Development (ESD)² strategi gennem tværfaglig undervisning og en holistisk læringsplan. Tekstiler findes overalt i vores hverdag, og ved at adressere bæredygtig produktion og forbrug af tekstiler fra flere perspektiver - herunder praktiske og teoretiske fag - mener vi at eleverne vil opnå en bredere viden og større forståelse for bæredygtighedsproblematikken, samt dens relevans for deres personlige forbrug og adfærd.

Vi synes at Norges nye læreplan (2020) er et godt eksempel på hvordan bæredygtighed adresseres i uddannelsessystemet. Læs mere om den norske læreplan på www.udir.no

1.1.1 CASE - UNDERVISNINGSMATERIALE FOR DEN DANSKE SKOLE

I Tekstilrevolutionen udvikler vi undervisning den danske grundskole og ungdomsuddannelse, ud i fra en holistisk tilgang til læring, om bæredygtig produktion, forbrug og brug af tekstiler. Materialet udvikles for lærere i grundskolen og ungdomsuddannelserne, og er rettet mod elever der har Håndværk og Design på timeplanen.

Undervisningsmaterialet følger UNESCOs ESD ved at kombinere praktisk undervisning i håndværk og design med samfundsfaglig og naturvidenskabelig teori og drøftelser rundt tøj og dets rolle som identitetsmarkør i samfundet. Målet er at gøre bæredygtighed i tøjforbrug

håndgribelig og relaterbar for den enkelte elev og samtidig give eleverne konkrete kompetencer i bæredygtigt adfærd.

1.1.2 CASE - UNDERVISNINGSSPIL FOR EFTERSKOLER

Tekstilrevolutionen er i gang med at udvikle et spil om bæredygtige tøjvaner for efterskoleelever. Spillet har det formål at skabe diskussion blandt eleverne om deres brug og emotionelle forhold til sit tøj. Elever ved efterskoler er nået en vigtig alder, hvor identitet og social tilhørsforhold er i udvikling - her spiller tøj en vigtig rolle. Samtidig er unge i den alder ved at få egne midler til selv at købe tøj og har derfor større indflydelse på deres personlige tøjforbrug. Målet er at eleverne bliver bevidste forbrugere af tøjindustrien og deres egne tøjvaner.

Børne- og undervisningsministeriet Uddannelse- og forskningsministeriet

4.7 - Undervis i Bæredygtig Udvikling Og Verdensborgerskab

12.1 Gennemfør 10-års rammeprogrammet for bæredygtigt forbrug og produktion

12.8 - Udbrede Forståelse For Bæredygtig Livsstil

13.2 Indbyg klimaindsatser i politiske beslutninger og planlægning

13.3 Opbyg viden og kapacitet til at imødegå klimaforandringer

1.2 TEKSTILHÅNDVÆRK OG REPARATION PÅ LÆREPLANEN

Den mest bæredygtige måde at forbruge tøj og tekstiler på er ved at bruge det man allerede har. Evnen til at reparere tøj er gået tabt fra almenviden, og der er behov for at elever får undervisning i, hvordan man vedligeholder og reparerer sit tøj, sådan at det bliver et kendt og overskueligt alternativ til at købe nyt. Endvidere mener vi, at et større fokus på praktiske kompetencer i tekstilhåndværk og -reparation vil give elever en dybere forståelse for bæredygtig tøjproduktion, -brug og -forbrug. Praktisk erfaring i at arbejde med tekstiler vil give eleverne et andet perspektiv, og formodentlig respekt, for tiden, ressourcerne og arbejdskraften der ligger bag det tøj vi omgiver os med.

Uddannelse- og forskningsministeriet

4.7 - Undervis i Bæredygtig Udvikling Og Verdensborgerskab

12.1 Gennemfør 10-års rammeprogrammet for bæredygtigt forbrug og produktion

12.2 - Brug og Håndter Naturressourcer Bæredygtigt

12.5 - Reducer Affaldsmængden Betydeligt

12.8 - Udbrede Forståelse For Bæredygtig Livsstil

1.3 STYRKE UNDERVISNINGEN OM BÆREDYGTIG PRODUKTION FOR DESIGNSTUDERENDE

Det er essentielt er at designere har et stærkt vidensgrundlag om bæredygtighed i fibre og produktion. Mange vigtige beslutninger vedrørende materiale, finish, konstruktion og produktion bliver taget i designfasen, og designere har derfor stor indflydelse på, hvor bæredygtig det færdige produkt skal være. I flere af de danske uddannelser for mode- og tekstildesign bliver bæredygtighed, genanvendelse og genbrug diskuteret i allerhøjeste grad. Vi oplever imidlertid at der ikke er nok faktabaseret undervisning, der klæder de studerende på til at kunne træffe beslutninger for bæredygtige valg af fiber og produktionsmåder. Vi foreslår at styrke den faktabaseret undervisning, så designstuderende har den rigtige viden om, hvordan de skal designe på den mest bæredygtige måde

Uddannelse- og forskningsministeriet

4.7 - Undervis I Bæredygtig Udvikling Og Verdensborgerskab

8.4 Brug ressourcerne effektivt i forbrug og produktion

12.1 Gennemfør 10-års rammeprogrammet for bæredygtigt forbrug og produktion

12.2 - Brug og håndter naturressourcer bæredygtigt

1.4 FORSKNINGSINSTITUTION INDEN FOR TEKSTIL

Bæredygtighedsproblematikken i tekstilindustrien er enormt kompleks, og for at kunne løse de store udfordringer i industrien, er vi nødt til at arbejde ud fra forskellige perspektiver. I Sverige er Textilhögskolan i Borås en drivkraft for innovation, uddannelse og forskning indenfor tekstil- og beklædningsindustrien. Den samler uddannelser inden for økonomi, jura, ingeniørvidenskab og design. Her findes blandt andet en uddannelse i management af tekstile værdikæder. Universitetet er forrest i udviklingen af bæredygtige løsninger for tekstilindustrien og udforsker løsninger, der kombinerer indsigter fra de forskellige fagfelter.

Vi foreslår at etablere en dansk forskning- og uddannelsesinstitution, der fokuserer på forskning, udvikling og undervisning, på bachelor, kandidat og phd. niveau, i bæredygtig produktion, brug og forbrug af tøj og tekstiler. De eksisterende design- og professionsuddannelser i Danmark, der underviser i beklædning og tekstil, har allerede et stærkt fokus og høj kompetence på bæredygtighed og burde indkluderes i en sådan etablering. En dansk institution for tekstilforskning og -uddannelse vil naturligt kunne styrke designstuderendes kompetencer for bæredygtig produktion og valg af fibre (1.3), og endvidere bidrage til at styrke og kvalificere den danske tekstilbranche, som en frontløber i at nå FNs verdensmål 12 om bæredygtig produktion og forbrug.

Uddannelse- og forskningsministeriet

9.4 Opgrader alle industrier og infrastrukturer for bæredygtighed

9.5 Mere forskning og opgradering af industriteknologi

12.1 Gennemfør 10-års rammeprogrammet for bæredygtigt forbrug og produktion

12.2 Brug og håndtere naturressourcer bæredygtigt

12.4 Håndtere kemikalier og spildprodukter ansvarligt

12.5 - Reducer Affaldsmængden Betydeligt

12.c Fjern skævheder i markedet, der spilder ressourcer

13.3 Opbyg viden og kapacitet til at imødegå klimaforandringer

17.6 Mere samarbejde om adgang til videnskab, teknologi og innovation

Indirekte effekter

15.a Større finansiering for at bevare og bruge økosystemer og biodiversitet bæredygtigt

17.3 Mobiliser finansielle ressourcer for udviklingslande

17.16 Gør det globale partnerskab for bæredygtig udvikling stærkere

2. FORSKNING OG INNOVATION

Gennem tilførsel af midler i forskning og innovation vil det være muligt at styrke vores evne i at producere og håndtere tekstil bedre. Med en investering i opkvalificeringen af det danske samfund på denne front, kunne Danmark blive et foregangsland inden for mere bæredygtig produktion og fibre, samt for løsninger på de store genanvendelsesudfordringer. Lige nu er der mangel på data og viden om tekstilindustriens livscyklus. For at komme i mål med en opkvalificering og undgå at der spredes myter og halve sandheder om tekstilindustrien, skal der både skabes og formidles denne data og viden. Vidensinstitutioner, som universiteter, konsulenthuse og tænketanker skal finansielt have bedre muligheder for at kunne forskere videre på disse vigtige områder og dermed hjælpe at klæde på industrien og politikere med viden, der er baseret på data.

2.1 MIDLER TIL OPLYSNING AF EKSISTERENDE VIRKSOMHEDER

I tekstilindustrien fluktuerer mange myter og halve sandheder. At forstå hvordan systemerne hænger sammen og forstå hvor der er størst potentiale for at have et positivt aftryk er grundstenen i at kunne nå FN's verdensmål. Det danske samfund skal opkvalificeres, sådan at vi kan skabe mere bæredygtige forretningsmodeller og langsigtede løsninger, der ikke går ud over vores økonomi. Vi foreslår at flere midler bliver allokerede til at skabe og formidle data og viden om tekstilindustrien. Dette skal både rettes mod virksomheder, rådgivere, forbrugere og politikere. Denne viden skal vejlede disse aktører baseret på et perspektiv, der inkluderer hele tekstilindustriens livscyklus.

Virksomheder skal bruge dybdegående viden som relaterer sig til deres forretning og har brug for løsninger på specifikke udfordringer. Rådgivere skal være opdaterede på den nyeste, relevante og pålidelige viden, der sørger for at de ikke reproducerer myter og halve sandheder. Forbrugerne skal gøres mere bevidste om deres forbrug og har brug for konkrete tommelfingerregler, guides o.l. til at vejlede deres forbrug. Politikere har brug for at der bliver peget på hvor løsningerne i fremtiden skal findes og områder med stort potentiale for at skabe bæredygtig udvikling. Vi foreslår at en række puljer bliver sat op samt at der bliver allokeret midler til at formidle relevant forskning målrettet de nævnte aktører.

2.1A CASE - OPKVALIFICERE VIRKSOMHEDER, POLITIKERE OG FORBRUGERE

I Tænketanken Tekstilrevolutionen arbejder vi med politikere, forbrugere og industrien for at skubbe tekstilindustrien

i en mere bæredygtig retning. Vi vejleder på baggrund af data og vores perspektiv er hele tøjets livscyklus. Ofte vil et snævert fokus kun skubbe problemet til et andet led i livscyklussen og dermed ikke ændre grundlæggende på det samlede aftryk. Vi yder løbende rådgivning og opkvalificering af danske mode- og tekstilvirksomheder, udformer LCA-analyser af produkter og oplyser for tekstilfaglige og andre interesserede om emner fra industrien gennem rapporter, webinarer og indlæg. Endvidere udvikler vi løsninger for en mere bæredygtig industri. For tiden er vi igang med at udforme et Certificeringsværktøj der hjælper virksomheder, tekstilfaglige og forbrugere at navigere i industriens relevante certificeringer.

Erhvervsministeriet

Finansministeriet

8.1 Skab bæredygtig økonomisk vækst

8.4 Brug ressourcerne effektivt i forbrug og produktion

9.2 - Promover inkluderende og bæredygtig industrialisering

12.2 - Brug og håndtere naturressourcer bæredygtigt

12.5 - Reducer Affaldsmængden Betydeligt

12.6 - Virksomheder skal opfordres til at agere bæredygtigt

13.3 - Opbyg viden og kapacitet til at imødegå klimaforandringer

2.2 MMCF INNOVATIONER (MAN MADE CELLULOSE FIBRES)

Man Made Cellulose Fibres (f.eks. viskose eller lyocell) er stigende på globalt plan. Investeringer i forskning vil have positivt aftryk på miljø-, klima og sociale forhold.

Miljøperspektiverne er store ved at engagere sig mere i brugen af restprodukter eller græs som input materiale i produktion af disse fibre, siden dette kræver færre ressourcer end at fælde skov (oprindeligt eller dyrket) som typisk er alternativet. Tekstiler af græs har potentiale fordi græsset ikke kræver meget vedligeholdelse, pesticider eller gødning. Samtidig kan det høstes ofte. Endnu større potentiale er der i at bruge sidestrømme fra andre industrier. Her vil vi skabe værdi af noget, der ellers ville have været en byrde at komme af med. Allerede nu er der forskning i gang på Aarhus Universitet og Argo forskningspark, men flere midler er nødvendige for ikke at falde bagud i forhold til de lande, vi normalt sammenligner os med.

Samtidig med miljø- og klimagevinsterne vil der være fordele i forhold til at skabe mere gennemsigtighed i forsyningskæderne. Kummerlige arbejdsforhold, slave- og børnearbejde er hyppigt i de tidlige stadier af produktionsprocessen i tekstilindustrien. At tage disse stadier til Danmark vil sikre at dagens produktionsprocesser bygget på arbejdsforhold ikke har monopol i branchen, og kan skabe overskud til at udvikle bedre forhold i produktionslandene.

Uddannelse- og forskningsministeriet

Miljø- og Fødevareministeriet

Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet

6.4 Gør vandforbruget effektivt og sikre forsyninger af ferskvand

8.1 Skab bæredygtig økonomisk vækst

8.2 Tænk nyt og opgrader teknologi for økonomisk produktivitet

8.4 Brug ressourcerne effektivt i forbrug og produktion

9.2 Promover inkluderende og bæredygtig industrialisering

9.4 Opgrader alle industrier og infrastrukturer for bæredygtighed

9.5 Mere forskning og opgradering af industriteknologi

12.2 Brug og håndtér naturressourcer bæredygtigt

12.4 Håndtér kemikalier og spildprodukter ansvarligt

12.5 - Reducér Affaldsmængden Betydeligt

15.b Finansiér og skab incitament til bæredygtigt skovbrug

2.3 MIDLER TIL INITIATIVER FOR SOCIAL INNOVATION I TEKSTILBRANCHEN

Slaveri og social ulighed er stærkt udbredt i tekstilbranchen, samtidig som industrien beskæftiger omkring 300 millioner arbejdere verden rundt. Mode- og tekstilbranchen sidder i en position med enorm indflydelse på de sociale forhold i produktionslande, og har, gennem nye forretningsmodeller, mulighed for at investere i bedre sociale vilkår i de lokale produktionssamfund. Det danske CARCEL, Care by me, og Gorridsen Design er nogle eksempler på virksomheder der arbejder med social innovation gennem beklædningsindustrien.

Vi mener der skal øremærkes midler til social innovation og entreprenørskab for mode- og tekstilbranchens produktionslande. Der skal investeres i brands der løfter tekstilarbejdere ud af fattigdom f.eks. gennem at sikre eksistensminimum, helbred og uddannelse til arbejdere i industriens værdikæde. Rent konkrete forslår vi et bevillingssystem der sikrer økonomiske ressourcer til start-ups over længere tid, f.eks. ved at støtte en virksomhed med en særlig sum af penge tilsvarende en lønudgift hver måned over flere år. Dette vil være en holdbar økonomisk ydelse der forsørger virksomheder i opstarten og vil samtidigt sikre at de bevilliget penge skaber beskæftigelse i det længere løb.

Erhvervsministeriet

Udenrigsministeriet

Uddannelse- og forskningsministeriet

1.a Mobilisér ressourcer for at afskaffe fattigdom

8.1 Skab bæredygtig økonomisk vækst

8.7 Stop moderne slaveri, menneskehandel og børnearbejde

9.2 Promovér inkluderende og bæredygtig industrialisering

10.2 Promover større social, økonomisk og politisk inklusion for alle

12.6 Virksomheder skal opfordres til at agere bæredygtigt

17.3 Mobiliser finansielle ressourcer for udviklingslande

17.9 Styrk udviklingslandenes kapacitet til at opnå verdensmålene

2.4 AFKLARE MULIGHEDER FOR CIRKULÆRE SYMBIOSER

Med en hastigt stigende udfordring med genanvendelse af tekstil, i form af EU direktivet for separat affaldsindsamling i 2025 og samme indsamling i Danmark allerede i 2022, er det essentielt at skabe momentum for genanvendelsesløsninger. Der findes allerede en del gode løsninger

i EU, der sammensat ville kunne skabe kæder for genanvendelse af tekstil. Det ville være oplagt at afklare mulighederne og kortlægge kæder, hvor forskellige fibersammensætninger vil kunne blive tilført værdi.

Dels vil en sådan kortlægning kunne formes til et værktøj som virksomheder vil kunne bruge til at skabe løsninger for deres tøj, efter at det er blevet brugt. Dels vil en sådan undersøgelse kunne hjælpe med at identificere hvor der mangler udvikling af løsninger. Dels vil dette samtidig kunne skabe grobund for incitamenter for brands til at vælge fibersammensætninger, for hvilke der findes løsninger.

Når det handler om at genanvende tekstiler, så beror meget på sortering. Jo renere fraktioner, man kan skabe, jo nemmere er det at genanvende. Derfor er det essentielt at der er systemer for sortering på baggrund af fibersammensætning. Denne type teknologi findes allerede for eksempel som Fibersort fra Valvan i Belgien³ eller i SIPTex i Sverige⁴. Efter at tøjet er sorteret, vil det være nemmere at gå videre til en mekanisk eller kemisk genanvendelse.

Erhvervsministeriet

Uddannelse- og forskningsministeriet

8.2 Tænk nyt og opgrader teknologi for økonomisk produktivitet

8.4 Brug ressourcerne effektivt i

forbrug og produktion

9.2 Promover inkluderende og bæredygtig industrialisering

12.1 Gennemfør 10-års rammeprogrammet for bæredygtigt forbrug og produktion

12.2 Brug og håndtere naturressourcer bæredygtigt

12.5 - Reducer Affaldsmængden Betydeligt

12.6 Virksomheder skal opfordres til at agere bæredygtigt.

2.5 FORSKNING I GENANVENDELSE AF AFLAGTE TEKSTILER

At kunne skille råmaterialer fra hinanden er en afgørende faktor for at undgå downcycling. Der skal investeres i forskning og innovation i mekanisk og kemisk genanvendelse af tekstiler. Store dele af de tekstiler der eksisterer og stadig produceres i dag, er blandinger af forskellige fibre, hvilket generelt er svært at genanvende og står for store tab af ressourcer.

Mekanisk genanvendelse, er den process der anvendes mest i industrien i dag, hvor tekstiler bliver mekanisk makuleret og derefter spundet til nyt garn. I makuleringsprocessen, bliver fibrene skadet og gjort kortere, og det færdige garn er af betydelig dårligere kvalitet end "virgin" fibre. Gennem kemisk genanvendelse kan det lade

sig gøre at skille polyester, elastan, nylon og bomuld fra hinanden, uden at ødelægge råmaterialerne. Herefter kan det genanvendes som hhv. genbrugt polyester, elastan, nylon og cellulose. Foreløbigt er dette kun muligt at udføres på laboratorieskala, men i stor skala vil sådanne processer gøre det muligt at genanvende en meget større del af vores tekstilaffald til fibre af høj kvalitet. Dette kræver investeringer.

Investering i forskning og innovation indenfor kemisk og mekanisk tekstil genanvendelse vil være et stærkt bidrag til at håndtere tekstilaffald på globalt plan, og vil være et nationalt tiltag imod løftet om den grønne omstilling af affaldssektoren inden 2025.

Den danske virksomhed Kromtex er et eksempel på en virksomhed der arbejder med mekanisk genanvendelse af blandingstekstiler i Indien. Læs mere på www.kromtex.com

forbrug og produktion

9.4 Opgrader alle industrier og infrastrukturer for bæredygtighed

9.5 Mere forskning og opgradering af industriteknologi

12.2 Brug og håndtere naturressourcer bæredygtigt

12.5 - Reducer Affaldsmængden Betydeligt

17.6 Mere samarbejde om adgang til videnskab, teknologi og innovation

2.6 PRODUKTION AF FIBRE I DANMARK

De råmaterialer der bliver anvendt i dagens tekstilindustri, kommer i stor grad fra produktionslande udenfor EU. Danmark har en lang historie for tekstilproduktion, herunder produktion af tekstilfibre som uld og hamp som i dag er uudnyttede ressourcer i dansk industri. Som naturfibre har både hamp og uld unikke kvaliteter som ikke kan erstattes af syntetiske fibre og som begge har et stort potentiale som bæredygtige fibre i den moderne tekstilproduktion.

Vi mener at der skal investeres i forskning og udarbejdelse af dansk hampproduktion for tekstilindustrien. Hamp er anset som den mest bæredygtige fibre, da planten kræver meget lidt vand og ingen pesticider under dyrkningen samt at det er en slidstærk fiber ved anvendelse, og en meget velegnet plante for regenerativ dyrkning. Hamp

Erhvervsministeriet

Uddannelse- og forskningsministeriet

6.4 Gør vandforbruget effektivt og sikre forsyninger af ferskvand???

8.2 Tænk nyt og opgrader teknologi for økonomisk produktivitet

8.4 Brug ressourcerne effektivt i

bliver imidlertid sjældent anvendt i tekstilproduktionen i dag, da der mangler forskning på, hvordan man kan gøre fiberen egnet til kommercielt brug f.eks. mht. blødhed og indfarvning.

Endvidere anbefaler vi, at der investeres i at styrke dansk uldproduktion gennem regenerativ landbrug af fåre- og gedeavl. Hertil burde der ydes støtte til at virksomheder kan starte at anvende lokal uld i sine produkter. I dag er dansk fåre- og gedeavl drevet med på at udnytte jord der ellers er uegnet anden fødevarerproduktion, men fårene bliver primært holdt for kødafsætning - og ulden er derfor blot et affaldsprodukt. Fåreavl er en vigtig bidragsyder i den danske naturplejen, og ved at øge produktionen af dansk uld, vil man løfte den danske tekstilproduktionens muligheder for eksport samt national beskæftigelse. Norge har et velfungerende system hvori uldindustrien og fårekød-produktionen knyttes sammen ved slagteri og såkaldte uldstationer, hvor ulden bliver frasorteret og klassificeret til videre anvendelse af uddannede uldklassifisører.

Læs om Norges infrastruktur for uldproduktion på www.animalia.no

8.4 Brug ressourcerne effektivt i forbrug og produktion

12.2 Brug og håndtere naturressourcer bæredygtigt

12.5 - Reducer Affaldsmængden Betydeligt

12.6 Virksomheder skal opfordres til at agere bæredygtigt

13.2 Indbyg klimaindsatser i politiske beslutninger og planlægning

13.3 Opbyg viden og kapacitet til at imødegå klimaforandringer

15.1 Bevar og genopret økosystemer på land og i ferskvand

15.5 Beskyt biodiversitet og naturlige levesteder

15.9 Tag hensyn til økosystemer og biodiversitet i regeringernes planlægning

15.a Større finansiering for at bevare og bruge økosystemer og biodiversitet bæredygtigt

Miljø- og fødevarerministeriet

Kulturministeriet

Uddannelse- og forskningsministeriet

8.1 Skab bæredygtig økonomisk vækst

3. LOVGIVNING

For at effektivt reducere vores aftryk på verden og komme i mål med den nye klimapolitik er der brug for tiltag, der hjælper med at støtte op om klimaaftalen. Vores sidste undersøgelse, som blev gennemført med over 50 brands i Danmark har vist, at de fleste ønsker lovgivninger, for at få de brands med, der ikke har indført nogle bæredygtige tiltag endnu. Vi går derfor ind for at filter til mikroplastik i vaskemaskiner og tørretumbler skal være lovpligtige, at der introduceres afgifter på tekstiler, der bliver importerede med fly, og at reparationer af tøj bliver billigere. Dertil mener vi at der skal introduceres en cost-per-use pris på tekstiler, hvilket betyder at prisen på tøjet skal stå i forbindelse med tøjets holdbarhed og på den måde indikere, hvor meget slid og vaskeomgange det kan holde til. Endvidere foreslår vi at større producenter i beklædningsindustrien skal oplyse tøj og tekstilers kvalitetsspecifikationer fra produktionen.

3.1 MIKROPLASTIK FILTER I VASKEMASKINER OG TØRRETUMBLERE

Vi foreslår at der skal introduceres en lovgivning om at alle nye vaskemaskiner skal sælges med et filter der forhindrer udslip af mikrofibere. I vask afgiver syntetiske tekstiler mikroplastik hvilket bidrager til at forurening af hav og vandløb, og følge IUCN (International Union for Conservation of Nature) er vask af tekstiler i brugsfasen kilden til 15-30% af den mængde plastik vi udslipper i havet hvert år⁵. For at sætte problemet i perspektiv, har en undersøgelse fra 2015 vist at en enkelt fleeejakke, er skyld i op til 250.000 stykker mikroplastik i en vask. Mikroplastik er påvist til at have skadelige virkninger på dyr blandt andet gennem akkumulering og vi kender ikke de langsigtede effekter af akkumulering af det i menneskekroppen⁶. I Frankrig har de vedtaget at fra 1. januar 2025 skal alle nye vaskemaskiner der bliver solgt, både til private og erhverv, være installeret med et filter, der filtrerer mikroplastik⁷. Til at starte med vil vi foreslå at der er krav om mikrofibrerfiltrering i nyinstallerede vaskemaskiner, fra og med 2025, ligesom Frankrig.

6.3 Styrk vandkvaliteten og rens og brug spildevand bedre

6.4 Beskyt og genopret økosystemer i og omkring vand

11.6 Minimer byernes miljøpåvirkning

12.2 Brug og håndtere naturressourcer bæredygtigt

12.4 Håndtere kemikalier og spildprodukter ansvarligt

14.1 Reducér forurening af havet

15.1 Bevar og genopret økosystemer på land og i ferskvand

3.2 AFGIFTER PÅ TEKSTILER IMPORT-ERET MED FLY

Et af de helt grundlæggende problemer i tekstilindustrien er fast fashion - ressourcekrævende produktion af tøj, der bliver brugt i alt for kort tid fordi moden skifter. Nogle brands arbejder med 12-24 sæsoner per år og outdatede styles bliver usælgelige, som vi så det, da effekterne af Corona forsinkede importen. At skabe incitament for at fremme forretningsmodeller, der tager bedre hånd om verdens ressourcer, er essentielt. Afgifter på import med fly ville ramme hårdest der hvor en central del af forretningsmodellen er at have mange skiftende sæsoner. Samtidig med at en sådan afgift vil have en effekt på forretningsmodellerne, er flytransport også langt mere belastende for klimaet i forhold til transport med skib.

Miljø- og fødevareministeriet

Uddannelse- og forskningsministeriet

Udenrigsministeriet

Finansministeriet

Klima-, energi- og
forsyningsministeriet

9.4 Opgrader alle industrier og infrastrukturer for bæredygtighed

12.2 Brug og håndtere naturressourcer bæredygtigt

12.6 Virksomheder skal opfordres til at agere bæredygtigt.

13.2 Indbyg tiltag mod klimaforandringer i nationale politikker

slid og vaskeomgange det kan holde til. En høj cost-per-use pris vil dermed betyde, at kvaliteten er ringere og at det givne stykke tøj ikke holder ligeså længe som det med den lave cost-per-use pris. At give reelle oplysninger om tøjets værdi til forbrugeren har et stort potentiale for at skabe mere transparens i tekstilindustrien.

Uddannelses- og
forskningsministeriet

Erhvervsministeriet

Finansministeriet

8.1 Skab bæredygtig økonomisk vækst

8.4 Brug ressourcerne effektivt i forbrug og produktion

9.2 Promover inkluderende og bæredygtig industrialisering

12.2 Brug og håndtere naturressourcer bæredygtigt

12.5 - Reducer Affaldsmængden Betydeligt

12.6 Virksomheder skal opfordres til at agere bæredygtigt.

12.8 - Udbrede Forståelse For Bæredygtig Livsstil

12.c Fjern skævheder i markedet, der spilder ressourcer

13.2 Indbyg tiltag mod klimaforandringer i nationale politikker

3.3 INDFØR EN COST-PER-USE PRIS TEKSTILER

For at ændre den nuværende produktion af tøj med lav holdbarhed, skal der skabes lovgivning eller incitamenter, der giver brands, der producerer mere ansvarligt, en økonomisk fordel. Vi kommer ikke udenom, at pris er en vigtig faktor. En cost-per-use pris, som er inspireret af den kilopris vi ser på fødevarer i supermarkedet, kunne hjælpe forbrugeren med at træffe en mere informeret beslutning om køb af tøj. Denne pris skal stå i forbindelse med tøjets holdbarhed og på den måde indikere, hvor meget

3.4 OPLYSNING OM KVALITETSSPECIFIKATIONER

I dagens tekstilindustri er det svært at bedømme produkt og produktionskvalitet ud fra den information der bliver til kunder. For at forbrugere skal kunne tage bevidste forbrugsvalg og købe ud i fra kvalitet, holdbarhed og bæredygtighed, burde der findes en lovgivning der oplyser mål på nogle standard kvalitetsspecifikationer fra produktionen af alt tøj og tekstiler. Når forbrugeren har mulighed for at sammenligne målene for kvalitet i to forskellige produkter, kan kunden tage en kvalificeret beslutning om hvilket tøj der er af bedst kvalitet og holdbarhed, uden at blive blændet af brandets markedsføring. Endvidere vil tydeliggørelse af kvalitetsspecifikationer være med på at fremme transparens i værdikæden samt at oplyse forbrugerne om kvalitet og produktion af tekstiler.

Vi foreslår at større producenter i beklædningsindustrien skal oplyse tøj og tekstilers kvalitet indenfor martindale, lysægthed, farveægthed og pilling. Martindale, er et mål på tekstilers slidstyrke, og pilling er et skalamål på en særlig type slid der tekstiler begynder at fnuldre. Lysægthed og farveægthed går begge på tekstilets farve, hvori lysægthed betegner farvens holdbarhed i mod lys, og farveægthed er et mål på tekstiler evne til at holde på farven ved varme, fugtighed eller kemisk påvirkning. Målene burde tilpasses hvilket type beklædning der produceres, eks. arbejdstøj, ready-to-wear, undertøj, våddragter, osv.

Det understreges at sådanne mål er relevant for større tøjproducenter, da der er mange mindre virksomheder og designere der arbejder med tekstilers

naturlige patina som strategi for emotionel bæredygtighed og produktion.

**Uddannelses- og
forskningsministeriet**

Erhvervsministeriet

Finansministeriet

9.2 Promover inkluderende og bæredygtig industrialisering

12.6 Virksomheder skal opfordres til at agere bæredygtigt.

12.8 Udbrede Forståelse For Bæredygtig Livsstil

13.2 Indbyg tiltag mod klimaforandringer i nationale politikker

16.6 Udvikle effektive, ansvarlige og gennemsigtige institutioner

3.5 BILLIGERE REPARATIONER

Tøj er enormt ressourceintensivt at skabe. Derfor er holdbarheden af det - hvor meget det bliver brugt inden det bliver smidt ud - afgørende for det samlede forbrug af vores ressourcer. Tøj bliver produceret i større og større mængder, hurtigere og hurtigere og bliver smidt

ud i et lige så hastigt tempo. I Sverige har de med succes lavet moms- og afgiftsfritagelser på reparationer⁸. Det gør at langt flere stykker tøj bliver repareret i stedet for smidt ud. I Danmark i dag kan det være dyrere at få repareret sit tøj end at købe noget nyt. Dette hænger sammen med at lønnen til en skrædder i Danmark har svære konkurrencevilkår overfor lønninger til syersker i fattigere egne af verden. Resultatet er, at det ofte ikke kan betale sig at få sit tøj repareret, selvom mindre reparationer ville være nok til at forlænge levetiden gevaldigt for et stykke tøj.

12.c Fjern skævheder i markedet, der spilder ressourcer

13.2 Indbyg klimaindsatser i politiske beslutninger og planlægning

Klima-, energi- og forsyningsministeriet

Erhvervsministeriet

8.1 Skab bæredygtig økonomisk vækst

8.4 Brug ressourcerne effektivt i forbrug og produktion

9.2 Promover inkluderende og bæredygtig industrialisering

12.1 Gennemfør 10-års rammeprogrammet for bæredygtigt forbrug og produktion

12.5 - Reducer Affaldsmængden Betydeligt

12.2 Brug og håndtere naturressourcer bæredygtigt

12.8 - Udbrede Forståelse For Bæredygtig Livsstil

4. UDVIDET PRODUCENTANSVAR

Mange af de største potentialer for at skabe fremskridt mod verdensmålene, skal findes i de tidlige stadier af leverandørkæden.

Den første Coronabølge har afsløret, hvor skrøbelige mange værdikæder er, og at manglende ansvar overfor de mest sårbare har immense konsekvenser det fremtidige samarbejde, hvilket har en enorm effekt på det fremtidige samarbejde. Vores undersøgelse har vist at en investering i langsigtede og tætte partnerskaber med deres leverandører, rykker noget. For at få bedre samarbejder i industrien, skal ansvaret af producenterne udvides og gennemsigtigheden fremmes. Dertil går vi ind for at introducere en national kemikalieskat for tøj og tekstiler, da det vil have et stort potentiale i at reducere benyttelsen af farlige kemikalier, der både skader mennesker og miljøet.

4.1 ANSVAR FOR LEVERANDØRKÆDEN

Mange af de største potentialer for at skabe fremskridt mod verdensmålene, skal findes i de tidlige stadier af leverandørkæden. Meget få tekstilvirksomheder i Danmark ejer de fabrikker og faciliteter, hvor deres produkter bliver skabt. Dertil viser vores for nylig offentliggjorte undersøgelse om den grønne omstilling, gennemført med 52 brands i Danmark, at en stor del af brandsene ønsker at investere i et bedre forhold til deres leverandører. Men det tager tid og på trods af at mange brands vil prioritere opbyggelsen af en tættere relation, er, ifølge samtalerne, tid og kapacitet en knap ressource. At give brands (måske af en hvis størrelse) ansvar for hvad der sker i deres leverandørkæde, ville give dem et større incitament til ikke at vende det blinde øje til børne- og slavearbejde eller ødelæggelse af lokalmiljøer. Dette ansvar kunne tildeles i form af at indføre bøder til brands, der ikke overholder menneskerettighedsprincipperne i deres leverandørkæder.

Erhvervsministeriet

Udenrigsministeriet

Finansministeriet

5.2 Stop vold og udnyttelse rettet mod kvinder og piger

8.4 Brug ressourcerne effektivt i forbrug og produktion

8.5 Skab fuld beskæftigelse og anstændigt arbejde med lige løn

8.7 Stop moderne slaveri, menneskehandel og børnearbejde

8.8 Beskyt arbejdstagerrettigheder og skab sikre arbejdsmiljøer

9.2 Promover inkluderende og bæredygtig industrialisering

12.2 Brug og håndtere naturressourcer bæredygtigt

12.4 Håndtere kemikalier og spildprodukter ansvarligt

12.5 Reducer Affaldsmængden Betydeligt

12.6 Virksomheder skal opfordres til at agere bæredygtigt.

12.c Fjern skævheder i markedet, der spilder ressourcer

13.a Implementér FN's rammekonvention om klimaændringer

15.5 Beskyt biodiversitet og naturlige levesteder

15.a Større finansiering for at bevare og bruge økosystemer og biodiversitet bæredygtigt

16.2 Beskyt børn mod overgreb, udnyttelse, menneskehandel og vold

17.9 Styrk udviklingslandenes kapacitet til at opnå verdensmålene

17.10 Promover et universelt handelssystem under WTO

4.2 MERE GENNEMSIGTIGHED I LEVERANDØRKÆDERNE

Gennemsigtighed er et vigtigt værktøj til at skabe ansvarlige virksomheder og mere bevidste forbrugere. I takt med at flere bliver opmærksomme på hvilke forhold der gør sig gældende i produktionen af tøj, jo større incitament har forbrugere til at træffe bæredygtigere beslutninger og jo større incitament har brands i at vælge mere ansvarlige leverandører. En mulighed er at indføre en udvidelse af reglerne for information på care labels (lille mærke på tøjet der fx beskriver om tøjet må stryges etc.). Som det er nu, skal det oplyses hvor den mest betydningsfulde del af produktionen har fundet sted, f.eks. hvor beklædningsdelen er samlet, men ikke hvor råvarerne kommer fra, hvor tråden er blevet spundet og hvor der er blevet tilført detaljer som knapper og lynlåse. At angive denne information på tøjets care label, ville give større indsigt i brandets faktiske leverandørkæde og ikke kun i det seneste stop inden landet, det bliver solgt i. Dette kan tydeliggøres ved at gøre det lovpligtigt at oplyse om hvilken by eller hvilken fabrik, der har håndteret produkterne.

8.7 Stop moderne slaveri, menneskehandel og børnearbejde

9.2 Promover inkluderende og bæredygtig industrialisering

12.6 Virksomheder skal opfordres til at agere bæredygtigt.

12.8 - Udbrede Forståelse For Bæredygtig Livsstil

13.a Implementér FN's rammekonvention om klimaændringer

16.6 Udvikle effektive, ansvarlige og gennemsigtige institutioner

17.9 Styrk udviklingslandenes kapacitet til at opnå verdensmålene

4.3 PRODUCENTERNES ANSVAR

Overproduktion og pre-consumer waste er gevaldigt tekstilbranchen, og der enorme ressourcer der går til spilde i afbrænding af tøj. En ny rapport af Forbrugerrådet Tænk viser at danske producenter smider ud ca. 677 tons med tøj, tilsvarende 3 millioner t-shirts, hvert år⁹.

I Frankrig er der blevet indført udvidet producentansvar for tekstiler, sko og linned¹⁰. Konkret er det en afgift på hvert stykke solgt tekstil, baseret på dets størrelse. Denne afgift betaler for indsamling, transport og behandling af tekstiler. Derudover går en del til innovation og udvikling af bedre løsninger for genanvendelse. Brands vil få rabat på afgiften på de solgte tekstiler såfremt de er produceret med genanvendte fibre. Den konkrete rabat

Erhvervsministeriet

Udenrigsministeriet

afhænger af om der er tale om Pre- eller Post Consumer tekstil (dvs. om de genanvendte fibre har været brugt af forbrugere eller om de er genanvendt fra tidligere stadier i produktionen, fx afklip). Et brand vil kunne undsige sig denne ordning og denne afgift hvis det selv står for indsamling af egne varer. Denne indsamling skal dokumenteres og godkendes af myndighederne for at sikre at det indsamlede tekstil bliver behandlet forsvarligt. En ordning som denne, ville give flere af de store brands et incitament til at kigge mere ind i hvordan de kan bruge genanvendte fibre, og dermed sætte forbruget af virgine materialer ned. Dette ville også gøre mere bæredygtige forretningsmodeller, som leje- og leasing modeller ville være mere attraktive, fordi ingen eller færre produkter skal sælges for at få samme indtægt.

Endvidere foreslår vi at der skal investeres i at etablere en national resource bank for de indsamlede tøj og tekstiler fra danske producenter. Vor tanke bag et sådant initiativ vil være at at pre-consumer waste fra danske virksomheders produktion bliver samlet og gjort tilgængelig til salg for mindre brands og selvstændige kunstnere og designere, der arbejder med business modeller af mindre skala. Endvidere vil et sådan bæredygtig fællesskab kunne bidrage til at den danske mode- og tekstilbranche sætter eksempel som et transparent og vidensdelende samarbejde for en bæredygtig industri.

Erhvervsministeriet

Udenrigsministeriet

Finansministeriet

8.1 Skab bæredygtig økonomisk vækst

8.4 Brug ressourcerne effektivt i forbrug og produktion

9.2 Promover inkluderende og bæredygtig industrialisering

9.4 Opgrader alle industrier og infrastrukturer for bæredygtighed

12.1 Gennemfør 10-års rammeprogrammet for bæredygtigt forbrug og produktion

12.2 Brug og håndtere naturressourcer bæredygtigt

12.4 Håndtere kemikalier og spildprodukter ansvarligt

12.5 - Reducer Affaldsmængden Betydeligt

12.6 Virksomheder skal opfordres til at agere bæredygtigt.

16.6 Udvikle effektive, ansvarlige og gennemsigtige institutioner

17.6 Mere samarbejde om adgang til videnskab, teknologi og innovation

17.17 Der skal opfordres til effektive partnerskaber

4.4 NATIONAL KEMIKALIESKAT FOR TØJ OG TEKSTILER

På trods af udbredelsen af certificeringer og lovgivninger som f.eks. Svanemærket og REACH regulationene (EU's kemikalielovgivning), indeholder meget af tøjet, der sælges i butikkerne, stadig kemikalier, der kan være sundhedsskadelige, både for menneskene der producerer og indfarver tøjet, og dem der bærer det¹¹. I ambitionen om at øge de offentlige finanser og reducere brug af farlige kemikalier i tøj, har den svenske regering foreslået en lovgivning om at indføre en kemikalieskat på tekstiler og sko, der importeres til Sverige¹². Der er mulighed for op til 95% rabat på skatten hvis man undgår farlige kemikalier. Lovgivningen skal træde i kraft i april 2021. Samme type ordning bør indføres i Danmark.

Erhvervsministeriet

Udenrigsministeriet

Finansministeriet

3.9 Reducer sygdom og dødsfald på grund af kemikalier og forurening

6.3 Styrk vandkvaliteten og rens og brug spildevand bedre

12.1 Gennemfør 10-års rammeprogrammet for bæredygtigt

forbrug og produktion

12.4 Håndtere kemikalier og spildprodukter ansvarligt

12.6 Virksomheder skal opfordres til at agere bæredygtigt.

13.2 Indbyg klimaindsatser i politiske beslutninger og planlægning

14.1 Reducer forurening af havet

4.5 ANGIVELSE AF EFTERBEHANDLINGER

Kravene til oplysning om tøj- og tekstilproduktion burde udvides til at inkludere hvilke efterbehandlinger der er anvendt i hvert specifikke produkt. Efterbehandlinger (eng. Finishing) er mekaniske og kemiske processer der påføres tekstiler til sidst i produktionsfasen, for at opnå/forhøje tekstilers udseende, tekstur og overflade samt tekniske egenskaber som f.eks. vandafvisning. Behandlingerne er ofte anvendt for æstetiske eller praktiske årsager men også med den intention for at forlænge tekstilets levetid. Processerne i den kommercielle industri, er imidlertid meget ressourcekrævende og de kemikalier der anvendes kan være skadelig for det lokale miljø både i produktion og forbrug¹³. I dag er der krav om at kemikalier, der anvendes følger kravene fra EU REACH¹⁴, hvilket burde tydeliggøres på produkterne. Ved at stille krav til at producenter angiver hvilke kemikalier der anvendes i produktionen, vil man bidrage til at

oplyse forbrugere om hvordan tøj bliver produceret samt hvordan tekstiler får sine egenskaber. På længere sigt vil denne transparens i produktionen kunne opkvalificere forbrugernes vidensgrundlag til at kunne tage mere bæredygtige valg ud fra tøj og tekstilers kemiske fodaftryk.

Erhvervsministeriet

Udenrigsministeriet

Finansministeriet

3.9 Reducer sygdom og dødsfald på grund af kemikalier og forurening

6.3 Styrk vandkvaliteten og rens og brug spildevand bedre

12.4 Håndtere kemikalier og spildprodukter ansvarligt

12.6 Virksomheder skal opfordres til at agere bæredygtigt.

12.8 - Udbrede Forståelse For Bæredygtig Livsstil

14.1 Reducer forurening af havet

16.6 Udvikle effektive, ansvarlige og gennemsigtige institutioner

KONKLUSION

Tekstilindustrien har en enorm berøringsflade til en række næringer og den globale økonomi, med millioner af producenter og forbrugere verden rundt. I dag står produktion og forbrug af tøj og tekstiler for verdens fjerde største - og værste - miljøpåvirkning på grund af råmateriale og vand, som den andenstørste for brug af landområde og den femtestørste for udslip af klimagasser. Industriens samfunds- og klimapåvirkning berører verdens ressourceforbrug, landbrug, klimaændringer og forurening samt de globale arbejdsforhold, og adresseres derfor igennem alle FN's 17 Verdensmål.

Der er brug for et at der sættes et eksempel for hvordan der på nationalt plan skal arbejdes med den bæredygtige omstilling i mode- og tekstilbranchen gennem FNs Verdensmål. I dette brev, kommer vi, Tænketanken Tekstilrevolutionen, med forslag til hvordan den danske regering skal sætte bæredygtig produktion og forbrug af tekstiler på Handlingssplanen. Vores forslag fokuserer på at opkvalificere forbrugere, virksomheder og tekstilfaglige, gennem uddannelsessystemet, forskning og innovation, statslig lovgivning og et større ansvar hos producenter og virksomheder.

OM TÆNKETANKEN TEKSTILREVOLUTIONEN

Tekstilrevolutionen er en tekstilpolitisk tænketank, som arbejder for at fremme bæredygtig tekstilindustri og forbrug. Tænketanken arbejder med en impact-trekant, hvor vi har tre nøgleaktører for øje. Disse aktører er alle afgørende på vejen mod en grøn tekstilindustri: (1) **Forbrugere** skal have oplysning, kendskab og de rigtige værktøjer til at træffe bæredygtige valg; (2) **Virksomheder** skal bruge know-how og forretningsforbindelser for at kunne skabe innovation og stærke forretningsmodeller; (3); **Myndigheder og politikere** skal have indsigt i branchen og hvilke knapper der er nødvendige at skrue på, for at branchen bygger på konstruktive incitament.

Kontakt os

www.tekstilrevolutionen.dk

Markus Hatting

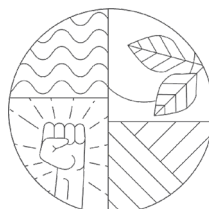
Mail: markus@tekstilrevolutionen.dk

Tlf.: 42436612

Christine Beate Kjos-Hanssen Husøy

Mail: christinebeate@tekstilrevolutionen.dk

Tlf.: 52167939

KILDER

1. Det Europæiske Miljøagentur (EEA), 2019
2. United Nations Educational Scientific and Cultural Organization (UNESCO), 2017
3. FIBERSORT, Valvan
4. SPIRtex. Boer Group Recycling solutions
5. International Union for Conservation of Nature (IUCN), 2017
6. Tænk tanken Tekstilrevolutionen, 2020
7. Ocean Clean Wash, 2020
8. DR nyheder. 2016
9. Forbrugerrådet TÆNK, 2020
10. Sage Journals. 2018
11. Miljøstyrelsen. 2011
12. SVT nyheter, 2020
13. Sourcing Journal, 2019
14. European Union (EU)

